

Eesti võimalused koostööks Põhja-Aafrika ja Lähis-Idaga

Jüri Kahn

16 Veebruar 2012, Tallinn

VÄLISMINISTEERIUM

Regioon ja Eesti

- Regiooni osa Eesti välisinvesteeringutes
 - Välismaised otseinvesteeringud sisse 12,2 miljardit €
 - regiooni osa 0
 - EE residentide otseinvesteeringud välja 4,5 miljardit €
 - Regiooni osa 0,3 % (Maroko puhkekompleks)
- Regiooni osa Eesti väliskaubanduses
 - Eesti eksport 8,7 miljardit €
 - Regiooni osa 77 mio € - 0,9 %,
 - Eesti import 9,2 miljardit € - regiooni osa 0,1 %

Regioon ja Eesti

- Regiooni roll Eesti välispoliitikas
 - Vahemereliit, ALF
 - Lähis-Ida rahuprotsess
 - Araabia ärkamine

Alzeeria

- Rahvastik 32,9 mio
- Dipsuhted 1997, Alzeerial on mitteresideeruv suursaadik/Varssavis, Eesti pole pidanud vajalikuks saadikut ametisse nimetada, aukonsulit ei ole, EE viisa annab SP
- VIP visiite pole olnud
- Kahepoolseid lepinguid pole
- Suhtlemine rahvusvahelistes organisatsioonides
- EE jaoks 69. äripartner, eksport 4,9 mio €, importi pole
- Poliitilised teemad – vaidlused Lääne Sahara osas
- EL-ga assoleping, energiatarned EL-i

Egiptus

- Rahvastik 83,3 mio, pindala 1 000 000 km²
- Dipsuhted 1992, suursaadik Kairos 2010, Egiptusel mitte-resideeruv suursaadik Helsingis, aukonsuleid ei ole
- VM Paet Kairos 2010 märtsis, regulaarsed poliitilised konsultatsioonid
- Allkirjastatud 4 kokkulepet
- Tõhus suhtlemine rahvusvahelistes organisatsioonides
- 30. äripartner, eksport 46,7 mio €, import 1,9 mio €
- Egiptusel puudub huvi investeringute kaitse ja topeltmaksustamise leppe osas
- Eestlaste turismisihtkoht
- Poliitilised teemad – Lähis-Ida rahu protsess, Vahemereliidu koostöö korraldamine

Egiptus – poliitilised arengud

- Lähis-Ida rahuprotsess
- Vahemereliidu koostöö araabia-poolne koordineerimine
- EL jaoks oluline partner, enne Araabia ärkamist käivitusid ettevalmistused “advanced” staatuse osas
- Eesmärk - vältida politiseeruvat islamismi.
- Konstitutsioon
- Parlamendi ja presidendivalimised
- Demokratiseerumine ?
- EL abi ja roll

israel

- Rahvastik 7,4 mio, pindala 22 400 km²
- Dipsuhted 1992, meil suursaadik Tel Avivis 2010, israeilil mitteresideeruv suursaadik Helsingis
- VP Ilves israelis 2010, israeli IT minister Eestis 2010, Riigikogu VK 2010 lõpus israelis, poliitilised konsultatsioonid 1-2 korda aastas
- Allkirjastatud 6 kahepoolset lepingut, sh investeeringute kaitse ja topeltmaksustamise vältimise lepped
- 46. äripartner, eksport 12 mio €, import 5,2 mio €
- Poliitilised teemad – Lähis-Ida rahuprotsess, holocaust
- Suhted EL-ga mõjutatud rahuprotsessist

Jordaania

- Rahvastik 6,3 mio, pindala 97 740 km²
- Dipsuhted 2001, Eestil on mitte-resideeruv suursaadik 2011 märtsist, Jordaaniale mitte-resideeruv suursaadik Haagis, EE viisa annab Hollandi saatkond,
- 2010 PM Ansipi visiit Jordaaniasse. 2009 VP Ilves osales Ammanis Majandusfoorumil.
- Investeeringute kaitse lepe allkirjastatud, topeltmaksu leping töös.
- 92. äripartner, eksport 0,9 mio €, importi pole.
- Eesti Energial kontsessioonileping põlevkivienergeetika arendamiseks

Liibanon

- Rahvastik 4,1 mio, pindala 10 400 km²
- Dipsuhted 2001, 2011 Eestil mitte-resideeruv suursaadik, Beirutis aukonsul. Liibanoni suursaadik resideerub Varssavis. EE viisa annab FR.
- 2011 VM Paet seoses jalgratturitega.
- Kahepoolseid lepinguid pole.
- 53. äripartner, eksport 10,5 mio €, importi pole.
- Poliitilised teemad – Palestiinast väljaetud põgenike laagrid, sisepoliitiline ebastabiilsus, Hisbollah, ESTCOY

Maroko

- Rahvastik 31 mio, pindala 446 550 km²
- Prantsuse keel
- Dipsuhted 1992, Eestil katab Marokot Lissabonist, Maroko Eestit Helsingist, EE-I aukonsul Casablancas, Maroko aukonsul Eestis on Margus Reinsalu. EE viisa annab FR saatkond.
- 2010 kevadel PM Ansipi visiit Marokosse. 2010 sügisel Ergma visiit Marokosse, regulaarsed poliitilised konsultatsioonid
- EL-ga “advanced” staatus, vabakaubanduslepe EL-ga, aktiivne tegija Vahemereliidus.

Maroko

- Investeeringute kaitse lepe allkirjastatud, topeltmaksu osas suured erimeelsused.
- 79. äripartner, eksport 1,6 mio €, import 0,2 mio €.
- Eesti investeeringud Marokos 15 428 mio €
- Eesti Energial huvi koostöökis põlevkivienergeetika osas
- Marokol suured plaanid transpordi infrastruktuuri ülesehitamisel.
- Poliitilised teemad – Lääne-Sahara okupeerimine
- Euroopa Parlament ei ratifitseerinud kalanduslepet.

Palestiina

- Rahvastik 2,5 mio, pindala 6165 km²
- Iisraeli poolt okupeeritud. Eestiga suhtlemise kontakt-missioon asub Helsingis. EE viisa annab Sveitsi saatkond Ramallas.
- 2010 VP Ilves Ramallas, VM al- Malki Tallinnas.
- Kahepoolseid lepinguid pole.
- Äriinfo puudub, EE arengukoostöö e-riigi osas.
- Poliitilised teemad – Rahuprotsess, Gaza, Hamas.

Süüria

- Rahvastik 4,1 mio, pindala 10 400 km². Prantsuse keel
- Dipsuhted 1993, 2011 Eesti määramisel mitte-resideeruv suursaadik, Damaskuses aukonsul. Süüria katab Varssavist. EE viisa annab Soome.
- 2010 VM Paet Damaskuses.
- Kahepoolseid lepinguid pole.
- 87. äripartner, eksport 1,6 mio €, import 0,2 mio €.
- Poliitilised teemad – Iisraeli poolt okupeeritud alad, kodusõda, väidetav toetus Hisbollahale ja Hamasile
- Suhted EL, USA-ga ja Araabia Liigaga keerulised

Tuneesia

- Rahvastik 10,3 mio, pindala 163 610 km².
- Prantsuse keel
- Dipsuhted 1992, Tuneesia katab Eestit Varssavist, Eesti ei ole määranud mitte-resideeruvat suursaadikut, EE-I aukonsul Tunises, EE viisa annab Soome saatkond,
- Kahepoolseid VIP visiite pole toimunud.
- Majanduskoostöö lepinguid pole.
- 86. äripartner, eksport 1,1mio €, importi 0,1mio €
- Loodusrikkused puuduvad. Eestlaste turismisihtkoht
- Araabia ärkamise kõige lootusrikkam riik, suur EL tähelepanu ja soov aidata.

Pärsia lahe riigid

- Saudi Araabia
- Katar
- Kuveit
- Omaan
- Araabia Emiraadid
- Bahrein
- Jeemen

EAS nõunik Nihad Fahmi

- Puit
- Mööbel
- IT
- Toiduained

Tänaan !

VÄLISMINISTEERIUM